

Parlamentul
Republicii Moldova

Legi-08 nr. *314*
01 septembrie 2021

Secretariatul Parlamentului Republicii Moldova

Direcția generală juridică

A V I Z

la proiectul de lege pentru modificarea Legii nr.1163-XIII din 24.04.1997, Codul Fiscal al Republicii Moldova (nr.197 din 24.08.2021)

Direcția generală juridică a examinat proiectul de lege menționat, conform prevederilor art.54 din Regulamentul Parlamentului, aprobat prin Legea nr.797/1996 și ale Legii cu privire la actele normative nr.100/2017, și comunică următoarele.

I. Observații de ordin general și procedural

1. Proiectul de lege a fost înaintat cu titlu de inițiativă legislativă de către deputații în Parlament, conform prevederilor art.73 din Constituția Republicii Moldova și art.47 din Regulamentul Parlamentului.

2. Obiectul de reglementare al proiectului de lege vizează normele articolelor 235 și 236 din Codul fiscal nr.1163/1997.

Potrivit Notei Informative, scopul proiectului de lege este "relaxarea" poverii administrative asupra agenților economici, în partea ce ține de aplicarea avertismentului și amenzii pentru încălcările fiscale semnificative și nesemnificative.

3. Fără a diminua importanța și necesitatea proiectului de lege, atenționăm asupra necesității respectării următoarelor prevederi obligatorii stabilite de legislația în vigoare:

- Sub aspect conceptual, atenționăm că, problema abordată prin proiectul de lege ține de politicile în domeniul finanțelor publice. Întru evitarea unor probleme de ordin juridic, financiar, procedural normele respective urmează a fi examinate în contextul politicii bugetar-fiscale, conform prevederilor Legii finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale nr.181/2014, elaborarea căreia ține de competența Ministerului Finanțelor.

Or, intervenirea unor modificări în sistemul finanțelor publice ale statului nu poate să admită riscuri de disbalansare a acestuia. Proiectul de lege poate aduce atingere principiilor bugetare stabilite la art.9 și art.10 din Legea finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale nr.181/2014.

Principiul previzibilității și sustenabilității prevede că, politica bugetar-fiscală și prognozele macrobugetare pe termen mediu, în baza cărora se fundamentează bugetele anuale, se elaborează în conformitate cu regulile bugetar-fiscale stabilite de această lege și se actualizează periodic pentru a asigura stabilitatea macroeconomică și sustenabilitatea finanțelor publice pe termen mediu și lung.

- conform prevederilor art.25 alin.(2), art.40 lit.b) din Legea cu privire la actele normative nr.100/2017, art.4 și art.13 din Legea privind principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător nr.235/2006, se impune necesitatea efectuării analizei impactului de reglementare a proiectului de lege în vederea determinării efectelor acestuia asupra subiecților legii.

Potrivit art.3 alin.(3¹) din Codul fiscal nr.1163/1997, în cazul inițiativelor legislative înaintate de către deputați, actul de analiză a impactului de reglementare va fi întocmit de Guvern în procesul de avizare, conform unei metodologii aprobate de acesta. Acest act este important pentru a scoate în evidență evaluarea costurilor și beneficiilor, asigurarea respectării drepturilor și intereselor agenților economici și ale statului, precum și necesitățile adoptării actului normativ.

- la examinarea proiectului de lege se va ține cont de prevederile art.32 din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative, conform cărora proiectul actului normativ, însoțit de nota informativă, se transmite spre avizare autorităților publice responsabile de implementarea prevederilor conținute în proiect, instituțiilor interesate, precum și reprezentanților societății civile, care întocmesc și prezintă autorului proiectului avizele la proiect.

- potrivit art.30 alin.(1) lit.e) din Legea nr.100/2017 și art.47 alin.(6) din Regulamentul Parlamentului nota informativă la proiectul de lege urmează să cuprindă fundamentarea economico-financiară. Autorul proiectului nu a prezentat o astfel de fundamentare și nici nu a întocmit nota informativă la proiect, conform modelului indicat în anexa nr.1 din legea menționată.

- de asemenea, potrivit art.35 alin.(1) din Legea nr.100/2017, expertiza anticorupție este obligatorie pentru toate proiectele actelor normative, inclusiv pentru proiectele actelor normative elaborate de deputații în Parlament.

I. Observații de ordin conceptual și tehnică juridică

4. Potrivit art.51 alin.(3) din Legea nr.100/2017, articolele se ordonează consecutiv, după numere, exprimate, de regulă, prin cifre arabe, începînd cu primul și terminînd cu ultimul. Dacă actul normativ conține un singur articol, în loc de număr se utilizează sintagma „Articol unic”.

5. În corespundere cu prevederile art.54 alin.(1) lit.c) din Legea nr.100/2017, terminologia utilizată este constantă, uniformă și corespunde celei utilizate în alte acte normative, în legislația Uniunii Europene și în alte instrumente

internaționale la care Republica Moldova este parte, cu respectarea prevederilor prezentei legi.

Reieșind din norma citată, se propune expunerea denumirii proiectului de lege în felul următor:

” pentru modificarea Codului fiscal nr.1163/1997”.

La fel, textul dispoziției art.I se va expune, după cum urmează:

Articolul unic - Codul fiscal nr.1163/1997 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, ediție specială din 8 februarie 2007), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:”.

6. Este de menționat că proiectul de lege în varianta propusă nu respectă unitatea materiei de reglementare. Potrivit art.238 din Codul fiscal, sancțiunea fiscală se aplică în limitele stabilite de articolul respectiv, în strictă conformitate cu legislația fiscală. Amenda se aplică în cazurile de încălcare fiscală semnificativă. În cazul în care o persoană a săvârșit două sau mai multe încălcări fiscale, sancțiunea fiscală se aplică pentru fiecare încălcare fiscală și pentru fiecare perioadă fiscală în parte, cu excepția cazurilor prevăzute la art.188 alin.(2). Prevederile propuse prin proiectul de lege sunt în contradicție cu norma citată. Mai mult ca atât, capitolul 15 din Codul fiscal a stabilit tipurile de încălcări fiscale și răspunderea pentru ele. Astfel, prevederile nou propuse nu se încadrează în normele deja stabilite. Autorul proiectului urma să propună modificarea articolelor menționate pentru a nu crea situații contradictorii și interpretări diferite, respectând astfel unitatea materiei de reglementare.

7. Cu referire la pct.2 din proiect, menționăm că, la moment Codul fiscal prevede pentru încălcări nesemnificative aplicarea doar a avertismentului. Modificarea propusă la art.236 stabilește aplicarea amenzilor pentru trei încălcări nesemnificative, astfel înrăutățind situația agenților economici fapt care nu corespunde scopului proiectului. La fel, considerăm că norma propusă este una discreționară, lăsând la latitudinea Serviciului Fiscal de Stat aplicarea amenzilor. Pentru un spor de claritate normativă și a exclude riscul de coruptibilitate a normei, cuvintele ”poate fi aplicată” se vor substitui cu cuvintele ”se aplică”.

8. La fel, întru respectarea tehnicii legislative și cu scop de rigoare redacțională, la pct.2 al art.I textul ”va fi completat cu un alineat nou” se va substitui cu textul ”se completează cu un alineat nou (4)”. Totodată, considerăm că în textul alineatului (4) propus pentru completarea art.236 din Codul fiscal, este necesar de a prevedea că toate trei încălcări trebuie să fie dovedite prin avertismentele aplicate.

În concluzie, recomandăm autorului să reevalueze oportunitatea promovării proiectului de lege.

Șef Direcție generală
Ion CREANGĂ

Ex. L. Bordei
Tel. 280-585